

РЕЗИМЕ

Извештај о ревизији сврсисходности пословања
„Ефикасност надзора над експлоатацијом рудног богатства“

Коришћење необновљивог рудног богатства било би рационалније, а буџетски приходи по основу накнаде за коришћење минералних сировина већи да је над носиоцима експлоатације вршена адекватна контрола и да је успостављена боља координација између надлежних органа

Експлоатација рудног богатства обезбеђује енергетску независност земље и даљи економски и привредни раст, стога необновљиве минералне сировине треба да буду коришћене на строго контролисан и одржив начин. Носиоци експлоатације обрачунавају, исказују и достављају Министарству рударства и енергетике и надлежном покрајинском органу податке о количини експлоатисаних минералних сировина и приходу од продаје, као и износ накнаде. Дуг према буџету Републике Србије по основу наведене накнаде на дан 15. јануар 2019. године износио је 2,6 милијарди динара.

Извор: Министарство рударства и енергетике

Надлежни органи нису у довољној мери вршили контролу података о количини експлоатисаних минералних сировина, приходу од продатих количина, као и обрачунатим износима накнаде за коришћење минералних сировина, због чега постоји ризик да су обавезе носилаца експлоатације по овом основу потцењене:

- евиденције надлежних органа не обезбеђују у довољној мери поузданост податка о статусу носилаца експлоатације,
- око 30% до 60% носилаца експлоатације није достављало или није редовно достављало прописана документа,
- Пореска управа није вршила контролу обрачуна и плаћања накнаде за коришћење минералних сировина у посматраном периоду, а Министарство и Покрајински секретаријат нису презентовали доказе да су се обраћали са захтевом за вршење контроле,
- надлежни органи у вршењу надзора нису примењивали казнене одредбе, осим инспекција у појединачним случајевима.

Наплата накнаде за коришћење минералних сировина није била у довољној мери ефикасна због чега постоји ризик од неостваривања дела буџетских прихода.

Није успостављена јединствена евиденција са обједињеним подацима о свим носиоцима експлоатације на нивоу Републике Србије. Начин вршења надзора над пословима повереним Покрајинском секретаријату није омогућио Министарству да утврди у потпуности стање њиховог извршавања, па самим тим ни да отклони настале неправилности. Стратешки и законодавни оквир нису у потпуности успостављени.

Препоруке

Државна ревизорска институција је Министарству рударства и енергетике дала следеће препоруке:

- да успостави јединствену, свеобухватну и једнообразну евиденцију носилаца експлоатације минералних сировина на територији Републике Србије,
- да успостави јавно доступан регистар са обједињеним подацима о свим носиоцима експлоатације на територији Републике Србије,
- да непосредно изврши поверени посао уколико исти не изврши Покрајински секретаријат, односно да отклони утврђене неправилности у извршењу поверених послова,
- да предузме мере за доношење стратегије у области управљања минералним ресурсима.

Државна ревизорска институција је Министарству рударства и енергетике и Покрајинском секретаријату дала следеће препоруке:

- да предузимају све мере прописане Законом о рударству и геолошким истраживањима према носиоцима који не достављају прописане образце,
- да предузимају све мере прописане Законом о рударству и геолошким истраживањима и Законом о накнадама за коришћење јавних добара према носиоцима експлоатације који нису у прописаном року измирили обавезе по основу накнаде за коришћење минералних сировина,
- да у вршењу инспекцијског надзора примењују све мере прописане Законом о рударству и геолошким истраживањима и Законом о инспекцијском надзору.